

De AOW een eenvoudige regeling?

GELD, WERK & RECHT

Rogier de Haan: 'De AOW is toe aan pensioen'

Publicatiedatum: 29 februari 2024

Als argeloze buitenstaander zou je kunnen denken dat ze een stel zijn: Lydi (80) en Tom (67). Ze wonen al bijna 30 jaar bij elkaar in huis. Maar ze zijn geen stel. Hun relatie is een zakelijke. Helaas ziet de SVB dat anders.

INKOMEN

OUDERWETSE AOW

Tekst Eva Prins Beeld Reyer Boxem

De manier waarop senioren wonen en een relatie hebben is de laatste zestig jaar sterk veranderd. Maar de AOW (ingevoerd in 1957) paste zich niet op deze nieuwe leefvormen aan, met oneerlijke situaties onder gepensioneerd tot gevolg. 'De AOW moet eenvoudiger en duidelijker.'

GELD & RECHT PENSIOEN & AOW

Zo zit het met rare AOW-regels

Gepubliceerd 4 april 2024

Beeld Ad Kolkman

Twee gehuwde AOW'ers met inwonend meerderjarig kind krijgen ieder een 'halve' AOW. Hun ongehuwde burens in dezelfde situatie krijgen honderden euro's meer. En zo kent de AOW andere rare regels. Wanneer moet je extra opletten?

Robuust en grotendeels makkelijk uitvoerbaar

- AOW-leeftijd in 2024 is 67 jaar en wordt stapsgewijs verhoogd o.b.v. levensverwachting
- Verzekering in de 50 jaar voorafgaand aan de AOW-leeftijd
- Per niet-verzekerd jaar (bijvoorbeeld wegens wonen in het buitenland) vindt een korting van 2% per jaar plaats.
- Iemand is verzekerd op grond van ingezetenschap of werken in Nederland.
- De SVB heeft in 2023 ruim 48.5 miljard uitgekeerd aan bijna 3.6 AOW-miljoen gerechtigden, waarvan ca. 10% in het buitenland woont.
- Niet-gebruik in Nederland ≈ 0

Belangrijkste knelpunten

- De leefvormen in de AOW sluiten niet aan bij de beleving van mensen. De uitkomst van de beoordeling is vanuit burgerperspectief niet altijd **voorspelbaar**.
- De uitvoering is bewerkelijk en vergt in veel gevallen een beoordeling achter de voordeur die als subjectief wordt ervaren.
 - In buitenland slechts zeer beperkte mogelijkheden (Ca. 10% van de AOW-gerechtigden woont in het buitenland)
- De verschillen tussen gehuwden en ongehuwden zorgen voor **inconsistenties** in de uitkomsten van het beleid en zijn moeilijk uitlegbaar.
- Het huidige systeem resulteert in een boete op samenwonen.

AOW - leefvormen

Gelijkgesteld aan gehuwd: ongehuwden die een gezamenlijk huishouden vormen

Van een gezamenlijke huishouding is sprake indien twee personen hun **hoofdverblijf** in dezelfde woning hebben en zij blijken **zorg** te dragen voor elkaar door middel van het leveren van een bijdrage in de **kosten** van de huishouding dan wel **anderszins**.

Vergt kijken achter de voordeur

Verschillende Leefvormen

	Hoofdregel	Uitzondering
Alleenstaand	70% AOW	
Gehuwd	50% AOW	
		Duurzaam gescheiden levend
		Duurzaam gescheiden levend Bij opname in een zorginstelling
Ongehuwd samenwonend	50% AOW	
		Eerstegraads bloedverwanten
		Meerpersoonshuishouden
		Commerciële relaties (hospita)
		Twee-woningen-regel
		Tijdelijke inwoning (bijv. Oekraïners)

Soort huishouden	Totaal aantal AOW'ers in huishouden
Alleenstaande AOW'er	1.070.760
Twee AOW'ers gehuwd	
Twee AOW'ers gehuwd	1.736.062
Twee AOW'ers gehuwd duurzaam gescheiden levend	6.547
Twee AOW'ers gehuwd duurzaam gescheiden levend waarvan één in verzorgingsinstelling	28.321
Twee AOW'ers gehuwd duurzaam gescheiden levend waarvan één in verzorgingsinstelling + derde	590
Twee AOW'ers, ieder eigen woning	13.286
Twee AOW'ers ongehuwd	
Twee AOW'ers ongehuwd samenwonend gezamenlijke huishouding	113.985
Twee AOW'ers ongehuwd samenwonend geen gezamenlijke huishouding	4.006
Twee AOW'ers ongehuwd waarvan één in verzorgingsinstelling	Onbekend
Twee AOW'ers, ieder eigen woning	560
Twee AOW'ers met commerciële relatie	3.775
AOW'er met niet-AOW'er	
AOW'er + eerstegraad bloedverwant	47.338
AOW'er + eigen kind + partner kind	1.191
AOW'er + eigen kind+ minderjarig kleinkind	153
AOW'er + eigen kind+ meerderjarig kleinkind	674
Meer dan twee personen	
Twee ongehuwde AOW'ers + meerderjarig eigen kind	4.868
Twee gehuwde AOW'ers + meerderjarig eigen kind	117.487
Drie AOW'ers ongehuwd (bv drie zussen of drie vrienden) in meerpersoonshuishouden	2.130
Drie AOW'ers ongehuwd (bv drie zussen of drie vrienden) zonder gezamenlijke huishouding	3.321
Drie AOW'ers ongehuwd (bv drie zussen of drie vrienden), waarvan twee met gezamenlijke huishouding	2.224
Drie AOW'ers, waarvan twee gehuwd	768
Overig	25.880
Totaal AOW'ers in Nederland	3.183.926

AOW uitkeringshoogten

U woont alleen

Bedrag per maand vanaf 1 juli 2024 met loonheffingskorting

Brutobedrag AOW € 1.569,75

Af: loonheffing € 0,00

Af: bijdrage Zvw (5,32%) € 83,51

Nettobedrag AOW € 1.486,24

U bent getrouwd of woont samen

Bedrag per maand per persoon vanaf 1 juli 2024 met loonheffingskorting

Brutobedrag AOW € 1.067,47

Af: loonheffing € 0,00

Af: bijdrage Zvw (5,32%) € 56,78

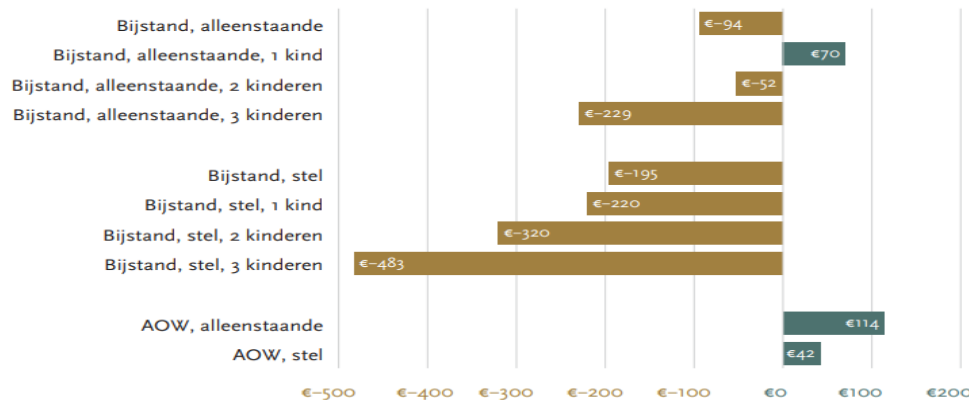
Nettobedrag AOW € 1.010,69

Twee alleenstaande AOW-gerechtigden die gaan samenwonen gaan er ieder € 475,55/maand op achteruit. Dat is gezamenlijk ruim €12.000/jaar.

Verhouding 50/70 aan herijking toe?

- Weegt het kostenvoordeel bij samenwonen nog op tegen de verlaging van de AOW?
- Het verkleinen van het verschil in uitkeringshoogten, verlaagt de drempel om te gaan samen wonen. Bij een AOW die niet afhankelijk is van de leefvorm, dus één bedrag, is er geen enkele belemmering meer.

Figuur 1 Toetsing van toereikendheid: Saldo van inkomsten en uitgaven bij een uitgavenniveau gelijk aan de sociaalminimumnorm met een flexbudget van 6 procent in een ondergemiddelde gemeente (bedragen in euro's per maand)

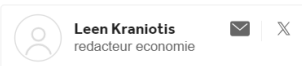

Kansen voor de woningmarkt

NOS Nieuws • Donderdag, 07:00

Veel woningen met (te) weinig bewoners: corporaties willen vaker huizen delen

Er is een groot tekort aan woningen in Nederland, maar tegelijkertijd worden veel huizen 'onderbewoond'. Daarvan is sprake als op basis van het aantal slaapkamers er plek is voor meer mensen dan er wonen.

ROTTERDAM

'Geen kostendelersnorm voor ouderen met AOW'

De gemeente Rotterdam wil dat ouderen mogen samenwonen, zonder dat zij daarbij inkomsten hoeven in te leveren. Door de zogeheten 'kostendelersnorm' moeten zij dat nu wel doen.

De gemeente gaat bij de landelijke overheid bepleiten de kostendelersnorm af te schaffen voor ouderen die AOW ontvangen. De partij JOU-Rotterdam (voorheen 50-plus) diende een motie in waarmee aan de gemeente gevraagd werd zich sterk te maken voor de afschaffing van de kostendelersnorm. Deze motie is door de gemeente-

raad aangenomen. De kostendelersnorm houdt in dat als iemand samenwoont met meer volwassenen, de gemeente de bijstandsuitkering en AOW daarop aanpast. Hoe meer volwassenen samenwonen, hoe lager de uitkering. Volgens JOU-Rotterdam houden veel ouderen daarom hun huis aan, terwijl dat niet nodig is. De partij wil daarom dat de kostendelersnorm wordt afgeschaft voor ouderen die AOW ontvangen.

Wethouder Versnel omarmde het voorstel. Hij wil met de overheid in gesprek gaan over het afschaffen van de kostendelersnorm.

Raad Utrecht wil woningdelers geld geven

Utrecht onderzoekt of de gemeente woningeigenaren die een kamer verhuren en huurders die hun woning delen financieel kan belonen.

└ Srijn Vos 23 februari 2024

– Shutterstock

De Utrechtse gemeenteraad wil inwoners die een deel van hun huis onderverhuren of delen financieel gaan belonen. Dat schrijft het AD. Andere gemeenten besloten eerder om de kostendelersnorm, die maakt dat bijstandsgerechtigden wanneer ze samen wonen worden gekort op de uitkering, te versoepelen of buiten beschouwing te laten. Utrecht onderzoekt een 'kostendelersbooms', die ook zou gelden voor mensen die niks te maken hebben met de bijstand.

Vacatures

Burgemeester
Gemeente Ouder-Amstel

Handhavingsjurist
Toezicht Advocatuur

Programmamanager Ge
Provincie Flevoland

Jurist Bestuursrecht
Toezicht Advocatuur

Kwartiermaker
JS Consultancy

[Bekijk alle vacatures](#)

Het belangrijkste overheidsnieuws

Schrijf je in voor de Birm
nieuwsbrief

Maatschappelijke effecten

Relatie over AOW / sociale zekerheid en bijdrage die kan worden geleverd aan:

- Woningcrisis
- Zorgvraag
- Tegengaan van eenzaamheid

Maatschappelijke kosten baten analyse

- Eerste helft 2025

Dank voor jullie aandacht.